

SPRAWOZDANIE
PRZEWODNICZĄCEGO GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
Z REALIZACJI W 2019 ROKU

GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2022 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa w składzie:

1. Małgorzata Hariasz – przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Helena Chmielowiec – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Beata Chmielowiec – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Aneta Starzec – przedstawiciel Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
5. Halina Kiwak – przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
6. Katarzyna Chudzik – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej
7. Anna Stącel – przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej
8. Renata Bomba – przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
9. Ewa Wójcicka – przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2017 – 2022.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane w 2019 r. to:

- diagnoza problemów przemocy w rodzinie,

- integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie w 2019 r. Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze do pracy w indywidualnych przypadkach. Skład Grupy Roboczej ustalany był przez Przewodniczącego Zespołu po przeanalizowaniu informacji zawartych w formularzu Niebieska Karta A dotyczącego danej rodziny.

W skład Grup Roboczych wchodził przedstawiciele: Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (w tym asystenci rodzin), Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej, Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej.

Skład Grup Roboczych ustalany był w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. W tym celu Przewodniczący analizował dane zawarte w formularzy „Niebieska Karta – A” i w porozumieniu z koordynatorem grup roboczych oraz pozostałymi członkami ZI, ustalał skład grupy wskazując przedstawicieli instytucji, których przedstawiciele będą bezpośrednio zaangażowani w rozwiązanie problemu rodziny w ramach Grupy Roboczej. W 2019 roku odbyło się 6 Posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2019 r. w Gminie Kolbuszowa sporządzono 92 „Niebieskie Karty A”. Spośród wypełnionych formularzy 64 wszczęło procedurę „Niebieska Karta – A” a 28 było kolejnymi kartami w procedurach już się toczących (ponowna „Niebieska Karta – A”). W 2019 r. Zespół Interdyscyplinarny wszczęło procedury po wpłynięciu wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” od: przedstawicieli Policji (57 zgłoszeń), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (7 zgłoszeń). Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 53 „Niebieskich Kart C” i 48 „Niebieskich kart D”.

Zgodnie z danymi, pochodzącymi z wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego Niebieskich Kart – A, zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa wystąpiło w 109 rodzinach. W 89 rodzinach przemoc zarejestrowano raz w roku, w 19 rodzinach zdarzenia takie wystąpiły od 2 do 5 razy a w 1 rodzinie 6 razy w roku lub częściej. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to: przemoc psychiczna/emocjonalna, przemoc fizyczna, przemoc ekonomiczna, seksualna lub połączenie różnych form przemocy.

W 2019 roku w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego pracowało 108 grup roboczych, z których 55 grupy utworzono w roku sprawozdawczym.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa w 2019 r. dotyczyło 109 rodzin, w tym 254 osoby. Osoby poszkodowane to przede wszystkim kobiety – 134 osób (53% poszkodowanych w 2019) r. i dzieci – 79 osób (w większości do 13 r. ż.) (31 %) . Na terenie gminy występuje także przemoc wobec mężczyzn. Są to jednak przypadki mniej liczne – 16% wszystkich poszkodowanych w 2019 r.

W ciągu ostatnich lat, kobiety stanowiły niewielki odsetek, jako sprawcy przemocy. Dzieci, jako osoby stosujące przemoc, to zjawisko marginalne na terenie Gminy Kolbuszowa. Spośród 112 osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zdecydowana większość to mężczyźni (104 osoby – ok. 93 %).

Zespół Interdyscyplinarny działając na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonał 19 zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Zgłoszenia te przekazano do Prokuratury.

W 2019 r. Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków Grup Roboczych zakończył 48 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 42 na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
- 6 na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

**DZIAŁANIA PROWADZONE PRZEZ POSZCZEGÓLNE INSTYTUCIE
ZAANGARZOWANE W PRACĘ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJĘ W 2019 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2022 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA**

Według danych M-GOPS w Kolbuszowej, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. prowadzili następujące działania pomocowe na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. działania podjęte wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie:

podjęte działania	liczba osób
monitoring, praca socjalna	245
udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa - wskazanie miejsc w których można udzielić specjalistycznej pomocy (prawnej, terapeutycznej, medycznej, psychologicznej) w środowisku lokalnym	103
spotkania otwarte w ramach projektu „Nie dla przemocy w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2019	3 spotkania po 30 osób
motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia, terapii rodzinnej, małżeńskiej,	54
motywowanie do skorzystanie z indywidualnych konsultacji (psycholog., terapeuty rodzinnego, medycznej)	51
wsparcie pedagoga szkolnego	40
wsparcie MGOPS (w tym pomoc finansowa, rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ, dożywianie);	37
Porady indywidualne psychologa, terapeuty rodzinnego i pracownika socjalnego w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2019	29
motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób współuzależnionych	12
Udział w grupie wsparcia w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2019	11

2. działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
monitoring, praca socjalna	106
motywowanie i kierowanie do udziału w programie edukacyjno - korekcyjnym	77

motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień, do udziału w grupie AA, motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego	62
rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	59
spotkania otwarte dla osób stosujących przemoc lub podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach projektu „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa” – edycja 2019	3 spotkania po 10 osób
zgłoszenie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	19
motywowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej, terapii rodzinnej,	16
motywowanie i kierowanie do indywidualnej konsultacji (psychologicznej, terapeutycznej)	16
wsparcie MGOPS, w tym pomoc finansowa, rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ,	15
kierowanie wniosku do prokuratury o przymusowe leczenie odwykowe motywowanie i kierowanie	8

3. działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
praca socjalna	17
monitoring	15
motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy	8

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa w 2017 r. po przeprowadzonych interwencjach domowych przedstawiciele Policji sporządzili 84 „Niebieskie Kart”. Przedstawiciele Policji biorą udział w pracach każdej grup roboczych, powołanych przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie 35 osób było pod wpływem alkoholu. Spośród tych osób 1 osoba była izolowana PDOZ w Kolbuszowej a 28 w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie. Policja prowadzi również działania profilaktyczne. Problem przemocy w rodzinie był poruszany przez przedstawicieli Policji podczas 5 spotkań z seniorami, 5 spotkań z rodzicami i 1 spotkaniu z uczniami.

Według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2019 r. w ramach prac w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach

Roboczych członkowie W ramach współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym członkowie Komisji przeprowadzali rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, wobec których prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. Członkowie GKRPA w 2019 r. przeprowadzili 87 rozmów z osobami będącymi podejrzanymi o bycie sprawcami przemocy, wobec których została sporządzona NK. Do dobrowolnego leczenia zmotywowano 35 osób nadużywających alkoholu będących sprawcami przemocy w rodzinie. Do Sądu/Prokuratury skierowano 3 wnioski o przymusowe leczenie wobec sprawców przemocy. GKRPA w Kolbuszowej w 2019 r. nie sporządziła żadnej Niebieskiej Karty. Członkowie Gminnej Komisji brali udział we wszystkich Grupach Roboczych, gdzie sprawcy byli pod wpływem alkoholu. Ze środków Komisji zgodnie z porozumieniem wypłacono 13 371,10 zł na opłacenie pobytu w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie osób nietrzeźwych, nieściągalnych w trybie egzekucji.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zaangażowany był również Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. W ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kolbuszowej – Anna Stącel uczestniczyła w trzech posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i dwóch spotkaniach grupy roboczej. Sprawa dotyczyła przemocy w rodzinie objętej postępowaniem wykonawczym kuratora rodzinnego. W ramach przyjętych działań wobec wspomnianej rodziny kurator rodzinny przeprowadzał rozmowy dyscyplinujące, motywujące i wychowawcze z osobą nadużywającą alkoholu i stosującą przemoc, udzielał informacji sprawcy przemocy na temat możliwości udziału w terapii rodzinnej, motywował go do podjęcia leczenia odwykowego. Z uwagi na brak poprawy sytuacji w rodzinie kurator wystąpił z wnioskiem o zmianę formy leczenia przeciwalkoholowego wobec nadzorowanego z leczenia w systemie otwartym na leczenie zamknięte. Wniosek kuratora został uwzględniony.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, którego przedstawiciel również bierze udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego udzielał pomocy finansowej osobom dotkniętym przemocą. Pomoc ta była udzielana w postaci talonów na żywność, leki, wsparcie finansowe na zakup wyrobów medycznych. Pomoc tego rodzaju udzielana była po zgłoszeniu przez członków grup roboczych potrzeby wsparcia dla poszczególnych osób, dotkniętych pomocą.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającego przy Urzędzie Miasta i Gminy w Kolbuszowej bierze również udział przedstawiciel oświaty – pedagog szkolny. Przedstawiciel oświaty będący członkiem ZI

w 2019 r. osobiście brał udział w pracach grup roboczych, dotyczących rodzin uczniów szkoły, w której pracuje. Do pracy w grupach roboczych, dotyczących dzieci z rodzin objętych procedurą NK uczących się w innych szkołach na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa przedstawiciel oświaty powoływał pedagogów i nauczycieli ze szkół, do których dzieci uczęszczają. Członkowie grup roboczych prowadzą karty monitoringu swoich działań, prowadzą rozmowy z wychowawcami uczniów z rodzin objętych NK a także indywidualne rozmowy z uczniami z rodzin, w których wszczęto procedurę NK (wspieranie, motywowanie, umożliwianie odreagowania negatywnych emocji, podnoszenie pozytywnej samooceny i wiary we własne możliwości i umiejętności).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2019 r. prowadziło działania pomocowe wobec osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie z terenu Gminy Kolbuszowa. Działania podejmowane przez PCPR w Kolbuszowej wobec osób doświadczających przemocy i sprawców przemocy to: konsultacje terapeutyczne, poradnictwo socjalne i rodzinne, poradnictwo i pomoc prawna, poradnictwo i pomoc psychologiczna. Ponadto pracownicy PCPR w Kolbuszowej kontynuowali prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy. Swoją działalność kontynuowała także grupa wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto realizowany był program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2019 roku również Polski Komitet Pomocy Społecznej, prowadził działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Zadania te zostały podjęte w ramach prowadzonej przez stowarzyszenie Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej. Wychowankowie Świetlicy dla dzieci i młodzież, którzy wychowują się w rodzinach zmagających się z różnego typu problemami, rodzinach dysfunkcyjnych, w których często występuje zjawisko przemocy. Do zadań świetlicy należy wspieranie rodziny w spełnianiu jej podstawowych funkcji przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami. W roku sprawozdawczym Świetlica kontynuowała swoje działania mające na celu wsparcie kompetencji rodziców pod kątem budowania właściwych relacji z dziećmi – relacji wolnych od przemocy.

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022 wynika, że wszystkie instytucje zaangażowane w pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowały w 2019 roku

skuteczne działania zmierzające do zmniejszenia skutków zjawiska przemocy w rodzinie i ochrony ofiar tej przemocy w Mieście i Gminie Kolbuszowa. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych dzięki współpracy wielu instytucji pomogła rozwiązać wiele problemów, z jakimi zmagają się rodziny naszego regionu.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest kontynuowanie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w kolejnych latach.